

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno 32 din, polletno 16 din,
četrtletno 9 din; inozemstvo 64 din.
Poštno-čkovni račun številka 10.603
Reklamacije niso poštnine proste.

Cene inseratom: Cela stran
din 2000 —, pol strani din 1000 —,
četrt strani din 500 —, 1/8 strani
din 250 —, 1/16 strani din 125 —
Mali oglasi vsaka beseda din 1 —

Dr. Anton Korošec častni doktor

Senat vseučilišča kralja Aleksandra I. v Ljubljani je na svoji seji dne 11. decembra soglasno odobril sklep pravne visoke šole, s katerim je bil soglasno izvoljen za častnega doktorja prava predsednik senata in voditelj Slovencev g. dr. Anton Korošec. Ta čast je bila dodeljena g. dr. Antonu Korošču za njegove velike zasluge za ustanovitev, ohranitev in razvoj ljubljanskega vseučilišča. Slovesna proglasitev ali promocija bo v nedeljo, dne 17. decembra, v vseučiliški zbornici.

Ljubljansko vseučilišče je že pripravljalo pred prevratom posebno tozadevno društvo, ki je doseglo svoj cilj šele v Jugoslaviji 2. julija 1919 v vladi, v kateri je bil podpredsednik g. dr. Anton Korošec. Od ustanovitve do danes je bilo ljubljansko vseučilišče kot najvišje kulturno središče Slovenije voditelju g. dr. Antonu Korošču glavna skrb. Na njegovo prizadevanje ni bilo ukinjeno, ampak je raslo ter se razvijalo, da je danes ponos ne le nas Slovencev, ampak vse države in uživa priznanje ter sloves tudi v inozemstvu.

Za vse delo in trud, katerega je žrtvoval naš voditelj za najvišji znanstveni za-

vod v Sloveniji, se mu je ta ob svoji 20 letnici oddolžil vsaj nekoliko s tem, da je svojemu glavnemu soustanovitelju podelil najvišji naslov častnega doktorja. Kako visoko priznanje je prejel 11. decembra g. dr. Anton Korošec, je razvidno iz dejstva, da je on tretji častni doktor ljubljanske univerze. Prvi je prejel častni doktorat ljubljanskega vseučilišča pokojni dr. Gvidon Majaron, ljubljanski odvetnik in prvi predsednik Društva za ustanovitev univerze v Ljubljani. Drugi je prejel naslov častnega doktorja že tudi rajni češkoslovaški predsednik dr. Jan Masaryk.

Našemu voditelju častita »Slovenski gospodar«, kojega dolgoletni urednik je bil, k najvišjemu odlikovanju v Sloveniji z željo: Bog nam ohrani novega častnega doktorja še dolgo let na čelu hvaležnega mu slovenskega naroda in pri krmilu mlade Jugoslavije!

Z imenovanjem g. dr. Antona Korošca za častnega doktorja je slovenska visoka šola dokazala, da ceni in priznava zasluge za svoje rojstvo, obstoj in razmah voditelju Slovencev.

Položaj za junaške Fince ugoden

Zadnji dogodki na bojiščih

K poročilu o vojnih dogodkih na Finskem v današnji številki je treba dodati, da ni sovjetskim četam do 11. decembra nikjer uspelo, da bi bile napredovale do utrjene finske črte. Finci so odbili vse sovjetske napade na pristanišče Petsamo na severu. Finska letala so uspešno bombardirala severno rusko luko Murmansk in so razdejala na več mestih kilometre na dolgo železniško zvezo z Murmanskom. Rusi si prizadevajo z ogromno premočjo, da bi presekali Finsko na severni ter južni del s prodorom do finskega mesta Oulu (Oleaborg) ob Botniškem zalivu, kar jim pa doslej kljub desetkratni premoči ni uspelo. Za tem prodorom stremi rusko vrhovno vodstvo radi tega, da bi laže obkolilo Fince na fronti ob Ladoškem jezeru, kjer pričenja Mannerheimova utrjena črta, kateri se Rusi od spredaj iz smeri Leningrada še niso mogli približati. Ob Ladoškem jezeru so Finci zadnje dni zopet zavzeli važno mesto severno od Ladoškega jezera in so obkolili močne rdeče oddelke. Ljute borbe na Finskem se vršijo pri 30 stopinjah mraza. Sovjetske čete se morajo boriti na fronti, ki je 300 km od železnice in je zaradi poindrug meter visokega snega onemogočen dovoz in za napad pripravljene sovjetske motorizirane čete sploh nikamor ne morejo, ampak so izpostavljene na milost in nemilost finskim zračnim napadom. — Finci so odgnali s severa tu-

di 200.000 severnih jelenov, da s tem onemogočijo Rusom preskrbo s svežim mesom.

Medtem, ko se Finci junaško bore na frontah, pa jim ves kulturni svet izkazuje svoje simpatije, in to na različne načine. Amerika jim pošilja dolarje, Švedski protiborbno topništvo proti letalom, Angleži plinske maske, Italija jim pa pošilja velika bombna letala. Prostovoljci pa prihajajo z vseh strani sveta.

Finska zadeva pred Zvezo narodov

Finska se je pritožila radi ruskega napada na Zvezo narodov, koje član je tudi sovjetska Rusija. Na zasedanje Društva narodov v Ženevi je poslalo 11. decembra 40 držav svoje zastopnike. Tokratnemu zasedanju predseduje Norvežan Hambro. Odbor za proučevanje finske pritožbe je že sklenil, da naj pošlje Zveza narodov ruskim sovjetom in Fincem poziv, da v teku 24 ur nehajo z boji in začnejo pogajanja za mir s posredovanjem Zveze narodov.

Zgoraj omenjenega dne ob petih popoldne je dobil na seji Društva narodov besedo zastopnik Finske Holsti, ki je obrazložil pritožbo svoje vlade proti napadalcu, to je sovjetski Rusiji. Holsti je sklenil svoj govor z besedami večletnega zastopnika Rusije pri Društvu narodov Litvinova s pozivom: Sklenimo, da bo šel ves svet Fincem na pomoč proti barbarskemu napadalcu!

Naša univerza

Naša slovenska univerza, naša najvišja slovenska šola, praznuje te dni 20 letnico svojega obstoja.

Po dvajsetih letih smo se spomnili, kaj imamo, ko imamo lastno visoko šolo. Po dvajsetih letih pregledujemo nazaj, kakoj smo bojevali, kako smo ga končali in kdo med nami je nosilec zmage. Naša inteligenca, naše razumništvo gleda danes s ponosom na to svojo visoko šolo.

In mi, ki stopamo leto za letom za pljuhom, mi, ki sejemo leto za letom pšenico, mi, ki se borimo z zemljo, da nam rodi in da redi narod, ali razumemo kaj o tem, kaj je narodu lastna visoka šola?

Malo nas poznate, ako mislite, da tega ne razumemo.

Za vsak slovenski razred na ljudskih šolah smo se borili, za vsako učiteljsko mesto smo slovenskega človeka iskali, za ubogo kmetijsko šolo, ki so nam jo kot drobtinico poklonili, smo radosti poskakovali!

Svoje študente smo morali pošiljati v nemške srednje šole, naše fante je žrla tujina, jih je zastrupljala, koliko jih je ostalo zunaj, koliko se jih je vrnilo, ki niso več poznali ne naše vere in ne našega jezika, pa so vso mladost pili na prsih naše zemlje, pa so zrastle iz naših žuljev. Nismo imeli svoje visoke šole!

Mi razumemo, kaj je narodu univerza! Narod, ki nima vseh svojih šol, od najnižje do najvišje, še ni svoboden! Narod, ki že ima te šole, pa se njih važnosti ne zaveda, ni vreden svobode.

Naši kmečki domovi morajo vedno znova in znova dajati naraščajo naši inteligenci, predvsem naši duhovniški inteligenci, ki pride zopet med nas in živi na farah med nami, pa tudi naši svetni inteligenci. Nikdar ne sme nastati prepad med narodom na kmetih in med univerzo. Most in zvezo naj drže naši kmečki študentje! Tako bo meščanstvo dobivalo vedno nov dotok zdrave narodove moči in povezanost vseh slojev bo jačila moč našega naroda.

Praznujte praznik naše slovenske univerze! Praznujte ga tako, da bo očiščena vsega, kar ni našega, da bo zaščitena pred vsemi zmotami in bo čist studenec našega razumništva!

V nas pa v teh dneh vstajajo spomini, v nas pa v teh dneh kipi veselje, večje kot nekoč v borbi za vsak ljudskošolski razred na naših slovenskih štajerskih tleh, v nas pa v teh dneh znova raste spoznanje: O, kako dobra si, domovina!

Ali si že obnovil naročnino?